

Evolució i diagnosi del sector productor aquícola a Catalunya (1992-2013)

Cristóbal Aguilera, J. Ignasi Gairín i Dolors Furones

Contingut

Introducció	3
Evolució de la producció aquícola catalana	7
El valor de la primera venda de la producció a Catalunya	12
La producció a Catalunya respecte al total nacional.....	14
Musclo	16
Ostra rissada.....	16
Cloïssa japonesa:	17
Orada i llobarro	17
Truita	19
Tonyina vermella	19
Context empresarial per CCAA.....	21
Estructura del sector primari aquícola a Catalunya	23

Introducció

Des d'un punt de vista històric Catalunya ha estat una de les comunitats pioneres a l'àmbit de la producció aquícola a nivell nacional. Les primeres muscleres i l'inici de la miticultura a les badies del Delta de l'Ebre comença a principis del segle XX, important des de França un sistema particular basat en l'instal·lació d'estaques clavades directament al terra i on la llavor del musclo es fixava, sistema molt poc productiu que va ser modificat per boies surans de les que penjaven cordes. L'activitat industrial pròpiament dita al delta, comença cap a la dècada de 1930 amb la construcció de viviers amb estructures, mes o menys, complexes però que permetien penjar un major nombre de cordes, com es destaca a **l'Heraldo de Tortosa de 29 d'octubre de 1935**,

Font: Hemeroteca de l'Arxiu Comarcal del baix Ebre

Especialment important va ser aquesta activitat al Llobregat on es van instal·lar "les muscleres de Montjuïc" on la cria de musclo es va fer molt popular al Port dels Viviers just al costat de la muntanya de Montjuïc ([L'Hospitalet de Llobregat. Imatges retrospectives d'una ciutat](#)). En aquest link es pot trobar un interessant article publicat a la revista *Imatges* del 20 d'octubre de 1930, intitulat "**Coses del mar. La cria dels Musclos**").

Foto: [Les muscleres de Montjuïc](#)

A l'època del 1950 s'inicia una activitat considerable relacionada amb el cultiu d'ostra en les mateixes muscleres però incorporant cordes i "cubanitos" (cistelles), aquesta activitat romandrà, fins els nostres dies, sense grans canvis i amb moltes dificultats.

Foto: Chris Rodgers, 2012. Muscles als Alfacs

Durant l'època del 1980 i després de la celebració de la CONCUMAR, la primera "Convención Nacional sobre Cultivos Marinos", s'instal·len al Delta les primeres empreses privades de producció de peixos marins, bàsicament fent servir estructures diverses a terra, com l'ús d'antigues salines transformades o modificació del terreny per adaptar-ho, sense grans obres civils. Són poques les espècies cultivades i, generalment, l'estructura de les empreses és de caire petit i familiar. És a finals d'aquesta època i inici del 1990, amb el desenvolupament del model de subvencions, quan comencen les primeres produccions a mar obert i la creació d'empreses d'aqüicultura continental, a partir d'aquest moment es dona un període d'expansió i diversificació de la producció, l'estructura empresarial es professionalitza i s'inicia una forta evolució industrial recolzada per un increment de les tecnologies disponibles que permet incrementar la mida de les instal·lacions i la producció.

Foto: Aquadelt, S.A. 1992. Cortesia de J. Ignasi Gairín

Aquesta ràpida evolució, que no només és dona a Catalunya, fa que Espanya a finals dels 90 pugi a la quinzena posició del rànquing mundial de productors aquícoles i que arribi a ser, en volum, un 3% de la producció mundial i un 25% de l'europea. Catalunya contribueix aproximadament en un 4% de la producció nacional.

Les primeres dades oficialment recollides de forma sistemàtica i disponibles, procedents tant del ministeri (MAGRAMA) com del departament (DAAM) daten de 1992, i les dades procedeixen de:

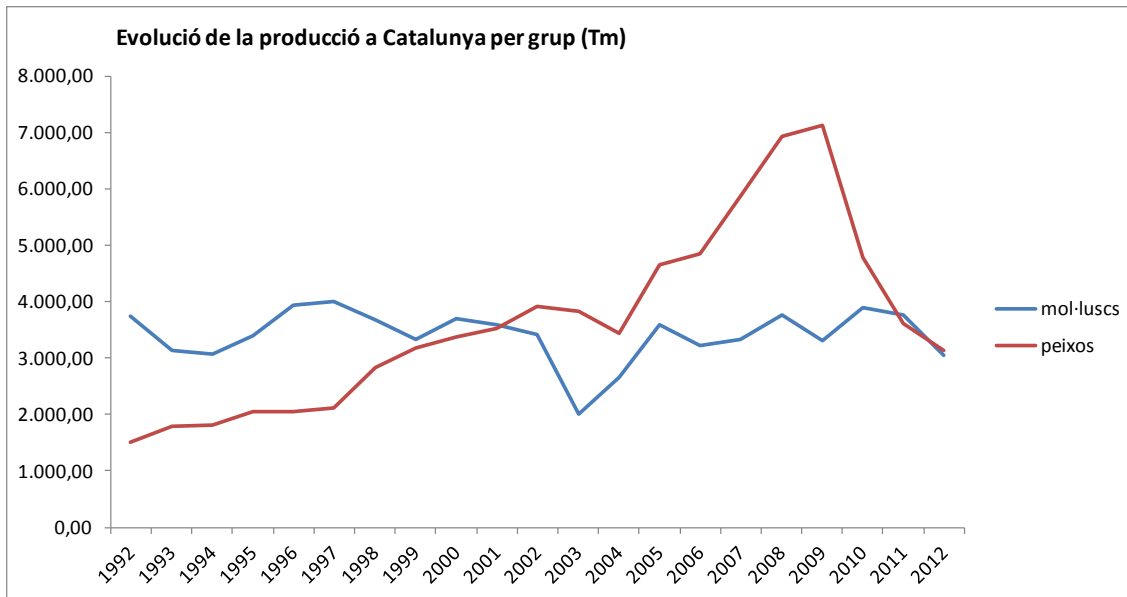
1. [Estadístiques d'aqüicultura del DAAM](#)
2. Dades de producció procedents de la web del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
http://www.magrama.gob.es/app/jacumar/datos_produccion/lista_datos_produccion2.aspx?Id=es
3. Informes d'APROMAR (Asociación de Productores Marinos).
<http://www.apromar.es/informes.asp> i <http://www.apromar.es/asociados.asp>
4. Consultes personals als actuals directius d'empreses.

L'estructura de dades i la manera en que han estat recollides i processades ha estat variada, modificant el nom de l'espècie, la seva adscripció i fins i tot modificant any rere any valors econòmics i de les tones produïdes. Per al seu anàlisi s'ha fet un exercici d'integració de les dades de les diferents fonts d'origen prenent les espècies que històricament han estat produïdes i que en total representen més del 99% de les tones i el valor econòmic.

Tot i que es presenta un anàlisi de l'evolució de la producció a Catalunya des de l'any 1992, per a l'exercici comparatiu de l'activitat productiva respecta a Espanya s'agafen dades des de 2002.

Evolució de la producció aquícola catalana

La producció de mol·luscs, bàsicament musclo, cloïssa i ostra rissada ha estat força constant des de 1992, amb una mitjana de 3.500 Tm anuals, es detecten dos períodes de baixa producció (2003 i 2004) com a conseqüència de les mortalitats massives i possiblement a altres condicionants socioeconòmics del territori.

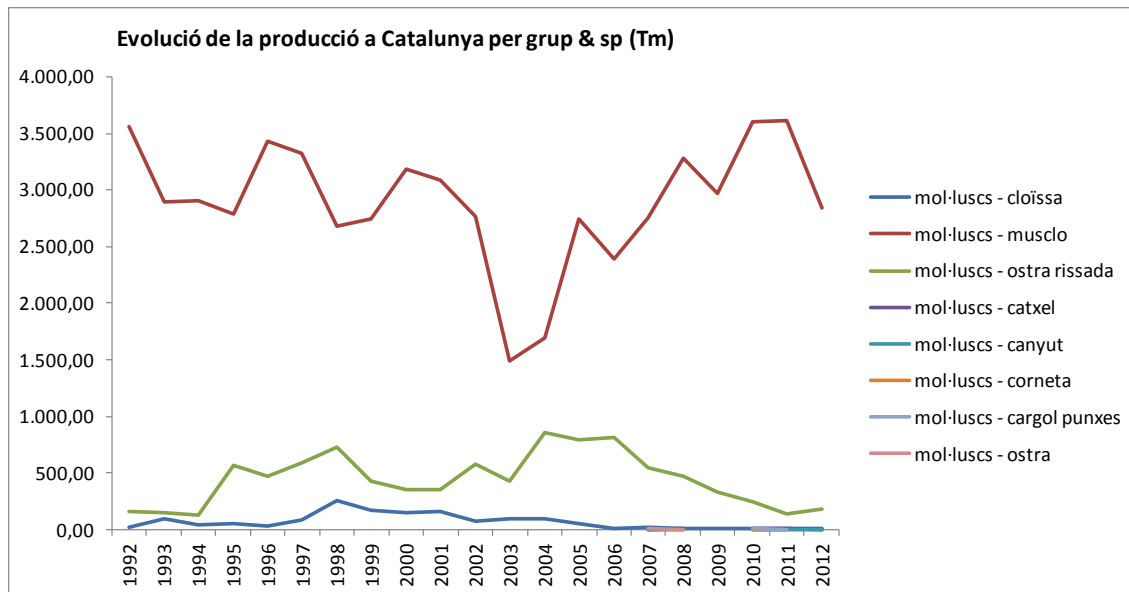

Respecte a la producció de peixos, tant continentals (truita) com marins (orada i llobarro) es va anar produint un increment progressiu i anual des de 1992 fins a 2002, passant de les 1.500 Tm anuals a les prop de 4.000, després s'inicia un període d'estabilització que afecta a les produccions d'orada i llobarro i un creixement suportat per la incorporació de les gàbies de tonyina de l'Ametlla de Mar i l'increment de la producció de truita, arribant al màxim de producció a l'any 2009 amb unes 7.000 Tm. És a partir de 2010 quan s'inicia un període de tancament d'empreses que afecta fins ara.

Tm	any			
Producció	mol·luscs	peixos	alevins	Total general
1992	3.740,56	1.513,72	0,24	5.254,52
1993	3.139,66	1.801,50	1,00	4.942,16
1994	3.076,38	1.810,60	2,50	4.889,48
1995	3.402,78	2.049,43	2,50	5.454,71
1996	3.944,92	2.045,40	2,42	5.992,74
1997	4.000,60	2.117,27	2,60	6.120,47
1998	3.679,12	2.835,00	2,85	6.516,97
1999	3.334,83	3.184,01	3,02	6.521,86
2000	3.700,23	3.385,28	3,10	7.088,61
2001	3.593,52	3.530,96	2,32	7.126,80
2002	3.426,55	3.928,54	2,50	7.357,59
2003	2.013,06	3.822,99	3,00	5.839,05
2004	2.657,47	3.431,67	7,00	6.096,14
2005	3.584,06	4.648,80	7,00	8.239,86
2006	3.216,38	4.844,18	7,30	8.067,86
2007	3.341,78	5.868,35	7,80	9.217,93
2008	3.769,92	6.945,44	6,50	10.721,85
2009	3.319,82	7.134,85	6,00	10.460,67
2010	3.896,13	4.776,86	6,00	8.678,99
2011	3.773,86	3.607,50	3,00	7.384,36
2012	3.040,70	3.137,53	6,00	6.184,23
Total general	71.652,32	76.419,88	84,65	148.156,85

L'anterior taula presenta les tones de producció animal per grup i la quantitat d'alevins produïts en milions.

Les principals espècies de mol·luscs produïdes han estat el musclo, la cloïssa i l'ostra rissada, representant el 99.8% del total produït, per tant la resta es poden considerar com a marginals i sense representativitat més enllà del valor estadístic.

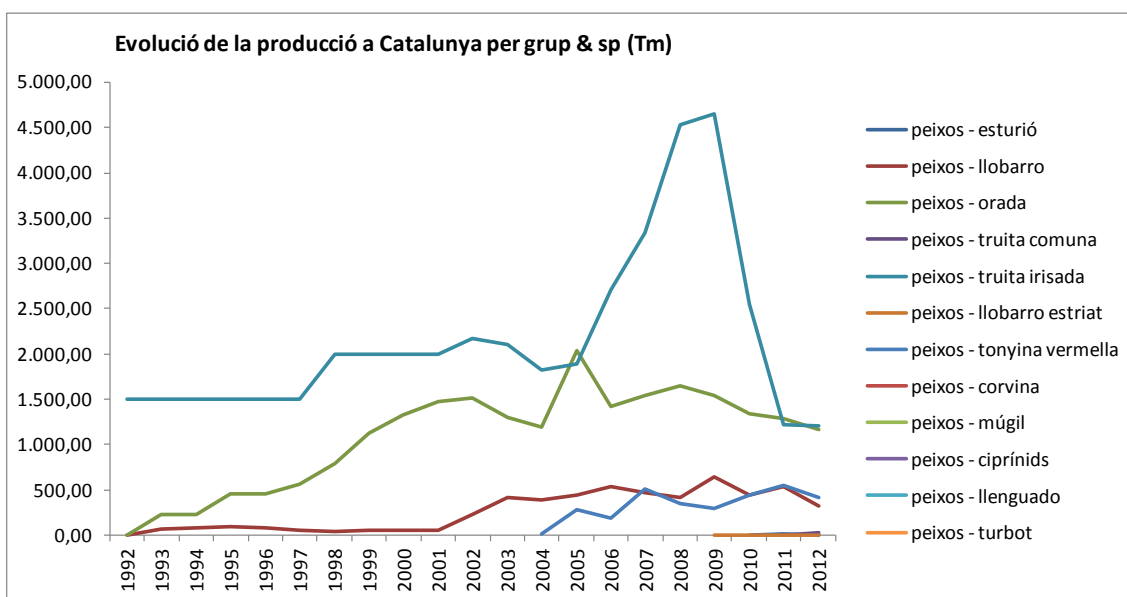
La producció de musclo ha estat d'unes 3.000 tones, de mitjana, oscil·lant des del mínim registrat a l'any 2003 d'unes 1.493 tones fins al màxim de 3.609 tones registrat l'any 2011.

Tm	any	mol·luscs								mol·luscs Total
Producció		cloïssa	musclo	ostra rissada	catxel	canyut	corneta	cargol punxes	ostra	
1992		24,06	3.558,00	158,50						3.740,56
1993		98,87	2.895,59	145,20						3.139,66
1994		39,86	2.908,12	128,40						3.076,38
1995		53,78	2.785,00	564,00						3.402,78
1996		34,18	3.433,74	477,00						3.944,92
1997		88,70	3.324,07	587,83						4.000,60
1998		262,57	2.682,64	733,91						3.679,12
1999		168,11	2.740,33	426,39						3.334,83
2000		155,09	3.189,23	355,91						3.700,23
2001		157,32	3.086,27	349,93						3.593,52
2002		77,10	2.770,13	579,32						3.426,55
2003		91,90	1.493,36	427,80						2.013,06
2004		94,10	1.699,46	854,53	9,36	0,02				2.657,47
2005		54,01	2.739,79	790,26						3.584,06
2006		7,17	2.393,32	815,89						3.216,38
2007		21,60	2.753,15	551,16	1,70	0,17			14,00	3.341,78
2008		14,83	3.275,96	467,23	6,17	1,62	0,11		2,40 1,60	3.769,92
2009		15,43	2.971,66	332,73						3.319,82
2010		11,24	3.604,85	249,92	16,01	5,17	0,74		6,80 1,40	3.896,13
2011		8,63	3.609,59	138,20	9,31	4,88	0,52		2,73	3.773,86
2012		8,46	2.843,62	179,64	5,00	3,98				3.040,70
Total general		1.487,01	60.757,88	9.313,75	47,56	15,82	1,37		11,93 17,00	71.652,32

Respecte a l'ostra rissada i la cloïssa, la producció ha estat molt més erràtica sense poder establir uns valors de referència més enllà de les dades màximes de producció

enregistrades que han estat de 854 tones d'ostra rissada l'any 2006 i 262 tones de cloïssa al 1998.

La producció de peixos esta representada en un 99,9% per quatre espècies, una continental: la truita irisada, que suposa el 57,9% de la producció acumulada (les dades anteriors al 2002 són estimacions basades en les dades parcials del MAGRAMA) i tres marines: orada, llobarro i tonyina vermella, que respectivament suposen el 30,0%, el 7,4% i el 4,6%.

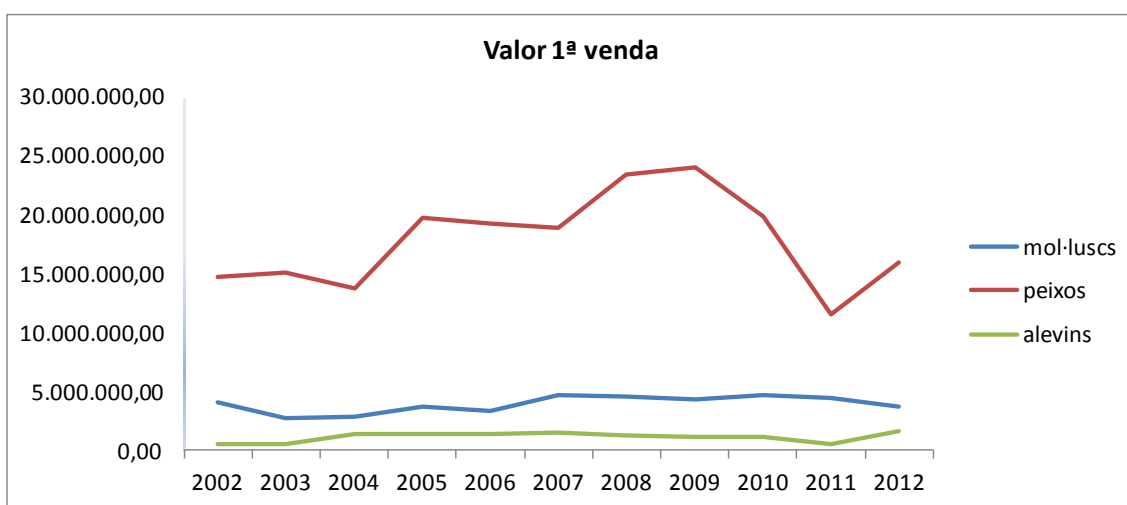
Tm	any 													peixos Total
	peixos 													
Producció		esturió	llobarro	orada	truita comuna	truita irisada	llobarro estriat	tonyina vermella	corvina	múgil	ciprínids	llenguado	turbot	
1992			6,80	6,92		1.500,00								1.513,72
1993			73,20	228,30		1.500,00								1.801,50
1994			84,00	226,60		1.500,00								1.810,60
1995			97,11	452,32		1.500,00								2.049,43
1996			85,28	460,12		1.500,00								2.045,40
1997			54,36	562,91		1.500,00								2.117,27
1998			45,35	789,65		2.000,00								2.835,00
1999			56,34	1.127,67		2.000,00								3.184,01
2000			56,46	1.328,82		2.000,00								3.385,28
2001			60,81	1.470,15		2.000,00								3.530,96
2002			232,60	1.517,03		2.175,29				0,01		3,61		3.928,54
2003			418,14	1.295,56		2.109,29								3.822,99
2004			385,93	1.190,36		1.825,82			18,39	11,17				3.431,67
2005			441,86	2.041,25		1.884,57			281,12					4.648,80
2006			534,65	1.422,67		2.705,20			181,66					4.844,18
2007			470,23	1.538,42		3.340,00			514,70				5,00	5.868,35
2008			409,39	1.655,08		4.530,00			350,97					6.945,44
2009			643,42	1.547,39		4.650,00	5,10		288,94					7.134,85
2010		4,82	442,95	1.341,57		2.541,25	2,75		443,52					4.776,86
2011		7,73	539,85	1.286,75	7,00	1.214,20	1,97		550,00					3.607,50
2012		5,85	323,48	1.160,73	21,60	1.203,60	2,75		418,62					3.136,63
Total general		18,40	5.462,21	22.650,27	28,60	45.179,22	12,57	3.047,92	11,17	0,01		3,61	5,00	76.418,98

A dia d'avui, les dades del DAAM i MAGRAMA donen un producció de truita d'unes 1.203 Tm, que fa que representi un 38% de la producció total. L'orada els segueix amb un 37%, segueix la tonyina vermella amb un 13% i el llobarro representa el 10%.

L'evolució actual indica que les produccions de llobarro seran testimonials al 2013 ja que la principal empresa està inactiva, no existeixen indicis d'inici de l'activitat amb truites i la producció d'orada es troba en retrocés.

El valor de la primera venda de la producció a Catalunya

Es presenten les dades del valor a primera venda recollits dels informes del DAAM, des de l'any 2007 són els valors publicats per les espècies principals, tot i això degut a que no es recullen les dades de producció continental i tonyina vermella, s'ha fet una estimació, des de 2002, en funció dels valors de venda de cada espècie respecte als anys anteriors. També s'inclouen els valors de venda d'espècies menors de mol·luscs i peixos.

Valor 1ª venda	grup				
Producció	mol·luscs	peixos	alevins	Total general	
2002	4.063.467,91	14.725.546,13	500.000,00	19.289.014,04	
2003	2.796.971,04	15.129.550,86	600.000,00	18.526.521,90	
2004	2.835.101,44	13.731.864,89	1.400.000,00	17.966.966,33	
2005	3.770.573,06	19.697.361,47	1.400.000,00	24.867.934,53	
2006	3.422.084,48	19.223.097,96	1.460.000,00	24.105.182,44	
2007	4.659.789,96	18.912.178,84	1.560.000,00	25.131.968,80	
2008	4.580.225,02	23.452.006,84	1.300.000,00	29.332.231,86	
2009	4.289.157,83	24.070.248,81	1.200.000,00	29.559.406,64	
2010	4.709.601,28	19.923.221,33	1.200.000,00	25.832.822,61	
2011	4.520.194,17	11.562.476,83	600.000,00	16.682.671,00	
2012	3.685.820,83	15.948.922,20	1.680.000,00	21.314.743,03	
Total general	43.332.987,02	196.376.476,16	12.900.000,00	252.609.463,18	

L'evolució del valor de primera venda del mol·luscs ha estat força costant, tot i que hi ha períodes de baixa producció als anys 2003 i 2004 que tenen una repercussió considerable. La principal variació ve donada per l'increment de les produccions de peixos, es veu que s'arriba a prop de 30M €, a 2008 i 2009, que és quan s'assoleix el màxim productiu. Posteriorment i a partir de 2010, s'inicia la decadència. L'increment que es detecta a l'estimació de l'any 2012 respecte a 2011 principalment es deguda a

les dades de producció de tonyina vermella i com a conseqüència directa de l'elevat preu de venda d'aquesta espècie.

La producció a Catalunya respecte al total nacional

Per fer l'anàlisi respecte a la producció a nivell nacional s'han agafat les dades procedents de les bases de dades d'estadístiques de producció aquícola del MAGRAMA, les dades referents a Catalunya són exactament les mateixes que les proporcionades pel DAAM, ja que de fet és la font d'informació que fa servir el MAGRAMA.

La classificació i ordenació, integrant mol·luscs i peixos, marins i continentals, als diferents indrets de producció (a terra, zones intermareals i a mar) s'ha fet en funció de les tones produïdes l'any 2011, l'últim del que es disposen dades a la web.

Les espècies representades, llevat el musclo que evidentment distorsiona per la extraordinària producció de Galícia, suposen en producció i valor el 99% del total de la producció aquícola a Espanya.

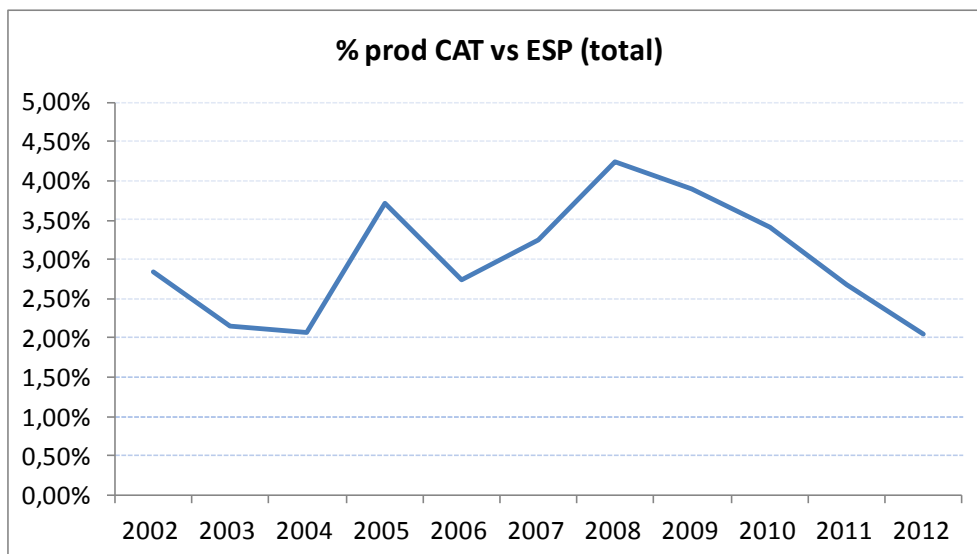
Datos de producción (Tn)											
Engorde Comercial											
	ESPAÑA										
Especie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mejillón mediterráneo	193.385,00	203.876,00	229.340,00	158.166,00	228.884,00	209.601,20	180.263,70	198.563,00	189.089,60	208.832,60	231.754,00
Dorada	11.334,90	13.825,00	15.569,00	15.432,00	17.382,00	20.286,00	22.286,00	23.218,30	20.358,10	16.930,00	19.430,00
Trucha Arco Iris	33.841,50	33.791,00	29.308,00	25.957,00	24.737,00	25.486,00	22.198,00	18.473,60	17.396,60	16.561,20	18.612,00
Lubina	3.339,40	3.840,00	3.800,00	5.713,00	7.763,00	8.934,00	9.746,00	12.654,70	11.490,50	14.367,00	14.270,00
Rodaballo	3.846,00	3.852,00	4.347,00	5.571,00	6.419,00	6.838,00	7.932,00	7.188,10	6.882,40	7.755,00	7.970,00
Corvina	0,00	2,75	15,65	346,00	488,80	251,10	1.123,10	1.348,30	1.852,80	2.879,00	1.640,00
Atún rojo (=cimarrón) del Atlántico	5.185,30	5.194,00	6.296,00	3.364,00	2.571,00	4.075,00	3.216,70	2.378,50	1.793,40	2.865,90	2.224,41
Almeja japonesa	899,30	981,90	751,50	1.041,00	717,00	1.249,00	1.146,80	843,30	1.100,90	1.088,80	1.161,70
Berberecho común	0,00	0,00	0,00	14,17	1,80	1.506,20	1.194,70	299,40	512,30	693,20	563,60
Ostra (Ostra Plana) europea	4.574,30	3.230,50	2.730,80	2.980,14	3.235,68	3.214,38	1.280,30	1.002,30	935,10	731,84	603,37
Ostión japonés (Ostra rizada)	641,10	576,00	2.122,70	1.879,90	1.250,00	1.717,40	918,10	1.146,50	600,20	1.023,80	569,47
Anguila europea	424,34	337,90	423,50	426,70	401,98	476,40	534,00	488,30	422,50	433,10	460,00
Besugo	2,40	21,89	90,00	117,80	134,00	194,00	199,95	183,30	214,10	245,00	187,00
Almeja fina	250,10	255,00	165,80	100,00	158,50	174,40	128,10	127,20	216,40	172,10	190,84
Esturión	270,00	200,80	59,00	8,00	22,00	60,70	30,60	17,60	70,00	55,00	70,85
Almeja babosa	110,90	287,70	122,90	299,68	205,80	147,40	216,60	160,10	290,10	246,60	208,53
Mújoles	176,10	126,90	127,00	106,90	131,70	128,40	118,50	133,40	129,90	156,60	149,80
Lenguado	3,60	20,00	70,00	7,50	32,20	36,00	59,20	63,20	73,60	84,70	194,00
Total	258.284,24	270.419,34	295.338,85	221.530,79	294.535,46	284.375,58	252.592,35	268.289,10	253.428,50	275.121,44	300.259,57

	CATALUNYA										
Especie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mejillón mediterráneo	2.770,13	1.493,36	1.699,46	2.739,79	2.393,32	2.753,15	3.275,96	2.971,66	3.604,85	3.609,59	2.843,00
Dorada	1.517,03	1.295,56	1.190,36	2.041,25	1.422,67	1.538,42	1.655,08	1.547,39	1.341,57	1.286,75	1.160,73
Trucha Arco Iris	2.175,29	2.109,29	1.825,82	1.884,57	2.705,20	3.340,00	4.530,00	4.650,00	2.541,25	1.214,20	1.225,20
Lubina	232,60	418,14	385,93	441,86	534,65	470,23	409,39	643,42	442,95	539,85	318,73
Rodaballo						5,00					
Corvina			11,17								
Atún rojo (=cimarrón) del Atlántico			18,39	281,12	181,66	514,70	350,97	288,94	443,52	550,00	423,73
Almeja japonesa	77,10	91,90	94,10	54,01	7,17	10,79	7,72	8,03	5,49	8,63	3,69
Berberecho común			9,36			1,70	6,17	8,92	7,09	9,31	5,00
Ostra (Ostra Plana) europea							1,60	2,10	1,40	1,60	
Ostión japonés (Ostra rizada)	579,32	427,80	854,53	790,26	815,89	565,16	467,23	332,73	249,92	138,20	179,64
Anguila europea											
Besugo											
Almeja fina						10,81	7,11	7,40	5,79	8,63	8,46
Esturión									4,82	7,73	5,85
Almeja babosa											
Mújoles											
Lenguado											
Total	7.351,47	5.836,05	6.089,12	8.232,86	8.060,56	9.209,96	10.711,23	10.460,59	8.648,65	7.374,49	6.174,03

Les diferències que es poden observar en la taula anterior respecte a la taula de la pàgina 3 a Catalunya són degudes a la diferent consideració que es fa al MAGRAMA a l'hora d'integrar les espècies menors, la diferència no afecta de cap manera a l'anàlisi posterior, on es representa el pes percentual de les tones de producció per a cada una de les espècies principals de Catalunya respecte al total nacional.

Especie	% prod CAT vs ESP										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mejillón mediterráneo	1,43%	0,73%	0,74%	1,73%	1,05%	1,31%	1,82%	1,50%	1,91%	1,73%	1,23%
Dorada	13,38%	9,37%	7,65%	13,23%	8,18%	7,58%	7,43%	6,66%	6,59%	7,60%	5,97%
Trucha Arco Iris	6,43%	6,24%	6,23%	7,26%	10,94%	13,11%	20,41%	25,17%	14,61%	7,33%	6,58%
Lubina	6,97%	10,89%	10,16%	7,73%	6,89%	5,26%	4,20%	5,08%	3,85%	3,76%	2,23%
Rodaballo						0,07%					
Corvina			71,37%								
Atún rojo (=cimarrón) del Atlántico			0,29%	8,36%	7,07%	12,63%	10,91%	12,15%	24,73%	19,19%	19,05%
Almeja japonesa	8,57%	9,36%	12,52%	5,19%	1,00%	0,86%	0,67%	0,95%	0,50%	0,79%	0,32%
Berberecho común						0,11%	0,52%	2,98%	1,38%	1,34%	0,89%
Ostra (Ostra Plana) europea						0,12%	0,21%	0,15%	0,22%	0,22%	0,00%
Ostión japonés (Ostra rizada)	90,36%	74,27%	40,26%	42,04%	65,27%	32,91%	50,89%	29,02%	41,64%	13,50%	31,55%
Anguila europea											
Besugo											
Almeja fina						6,20%	5,55%	5,82%	2,68%	5,01%	4,43%
Esturión									6,89%	14,05%	8,26%
Almeja babosa											
Mújoles											
Lenguado											
% prod CAT vs ESP	2,85%	2,16%	2,06%	3,72%	2,74%	3,24%	4,24%	3,90%	3,41%	2,68%	2,06%

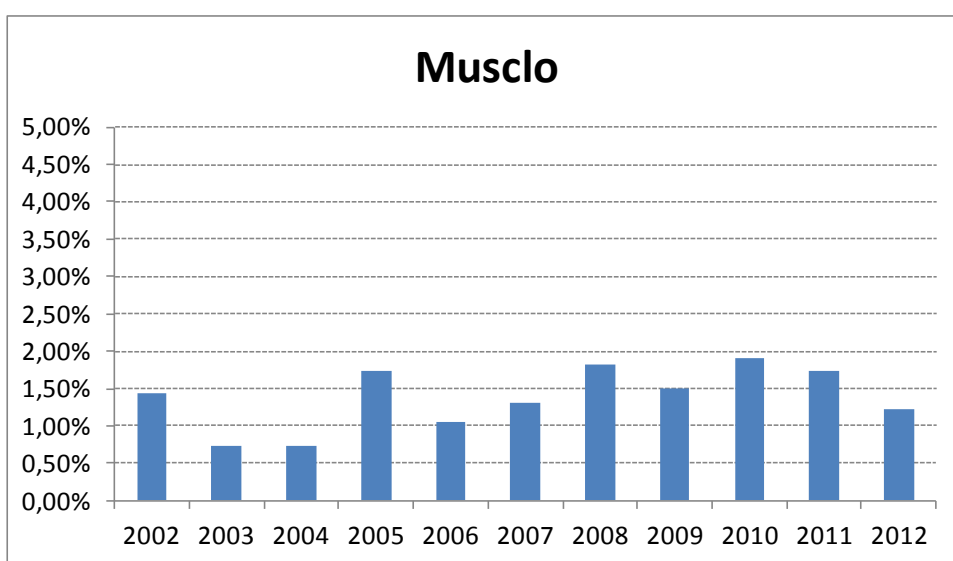
El percentatge mig des de l'any 2002 del pes de la producció catalana respecte a la nacional ha estat del 3,1%, amb pics lleugerament superiors al 4% de forma puntual.

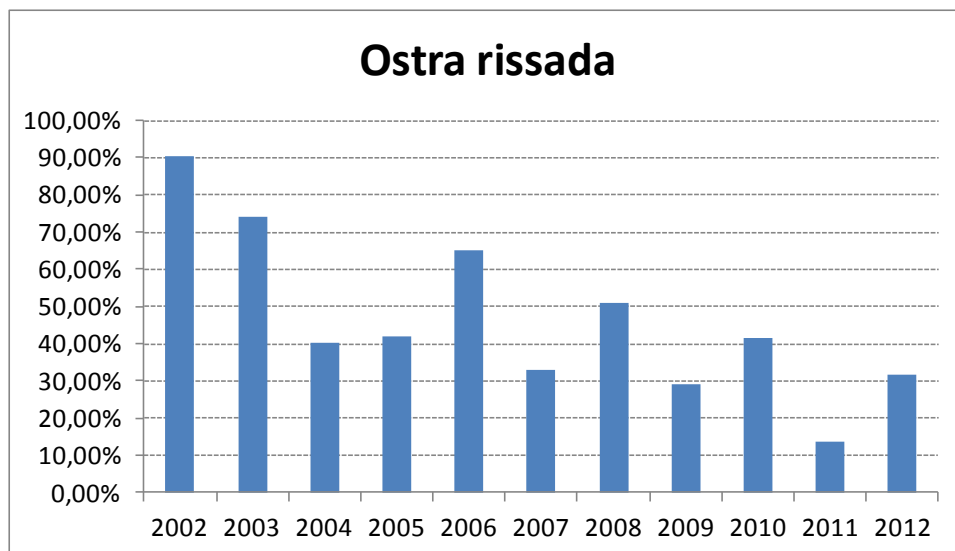
La tendència a la baixa des de l'any 2008 és continuada. De fet a l'any 2012 s'han assolit nivells del 2004 previs a l'incorporació de la tonyina. A dia d'avui aquesta representa un 2,06% del total nacional, havent-se perdut des del 2008 més de la meitat de la producció en tones.

De l'anàlisi d'aquests últims 10 anys per a cada una de les espècies principals s'observa respecte al total de producció nacional:

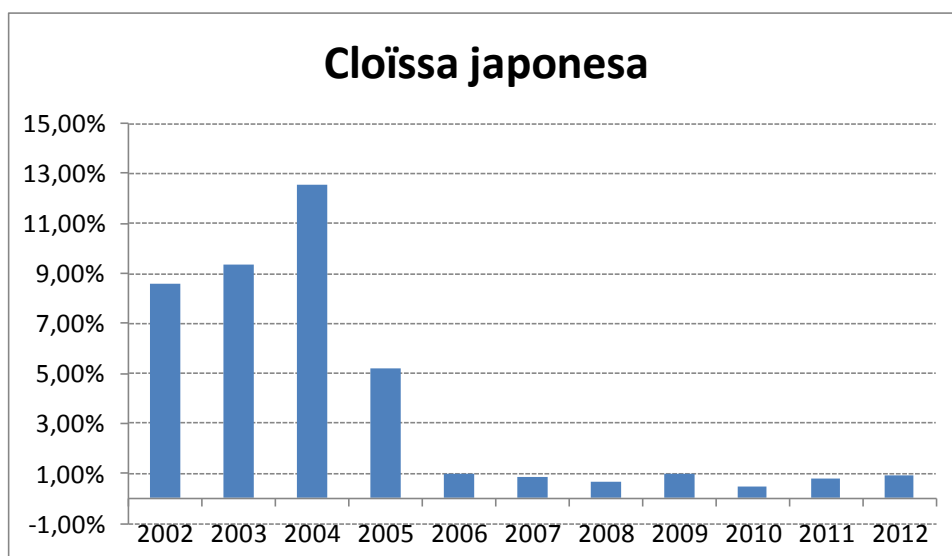
Musclo: Producció constant amb valors mitjans d'un 1.4%, amb variacions del 0.7% fins 1.8%. Sembla una producció prou assentada i amb un volum de producció establert. Productors i associacions reiteradament parlen de que el límit de producció no es coneix i que amb diferents polítiques d'àmbit ambiental, principalment, es podria incrementar considerablement. El període de baixa productivitat 2003-2004 és complexa des del punt de vista exclusivament biològic, ja que existeixen evidències (comunicació personal dels productors) que l'activitat va estar parcialment abandonada degut a la importància d'altres activitats econòmiques al territori, com la construcció. També es troba associat directament a malalties i processos patològics possiblement vinculats amb la gestió dels cultius.

Ostra rissada: Tot i que la producció a l'actualitat, degut principalment a problemes relacionats amb patologies i qualitat de la llavor, es troba en un moment delicat, cal adonar-se com la producció de l'ostra rissada ha estat realment important al Delta, arribat a representar a l'any 2002 el 90% de la producció nacional, representant de mitjana en els últims anys gairebé el 50% de la producció i arribant a un màxim de 854 tones (2004). El sector local ha mostrat reiteradament la importància que li donen a aquesta espècie i recolzant recerca dirigida a controlar la qualitat de la llavor (origen i sanitat), la política sanitària i la millora de la reproducció.

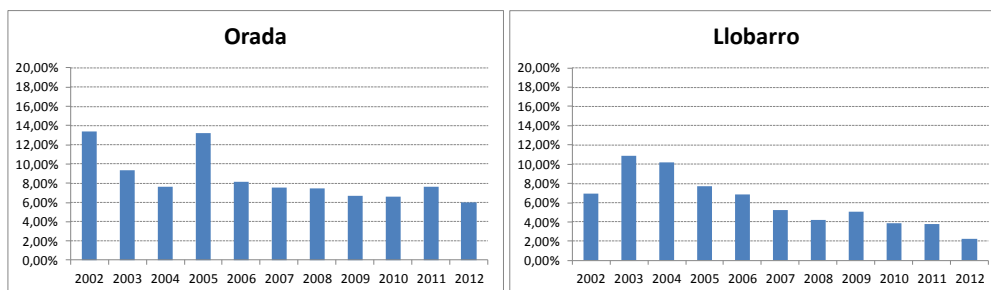

Cloïssa japonesa: Sense la importància dels anteriors bivalves, la cloïssa japonesa ha estat també significativa en les produccions dels últims anys, arribant fins a les 94 tones a 2004 i amb un pes del 12,5% de la producció nacional. Posteriorment s'ha produït una baixada molt forta en la producció local. Els productors al·leguen dificultats de mantenir els parcs de cultius en condicions, dificultats legislatives per a obtenir noves concessions i el marisqueig furtiu. També s'ha donat una baixada en la competitivitat per l'arribada massiva de producció d'Itàlia i la carència de llavor de qualitat contrastada i el seu possible impacte en la sanitat i supervivència.

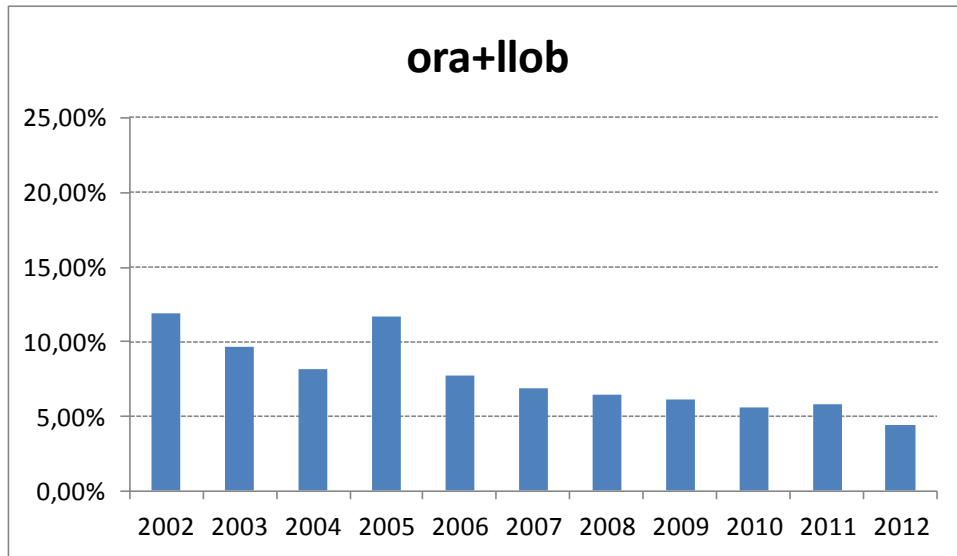
Orada i llobarro: Els valors percentuals de l'orada oscil·len del 6% al 14% i respecte al llobarro del 4% al 11%. El valor agregat de ambdues espècies és del 6% al 12%. En termes generals, tot i que existeix un repunt de producció a l'any 2005, es va començar

un procés de reducció progressiu a partir de 2002 que encara avui condiona la producció d'aquestes dues espècies a Catalunya.

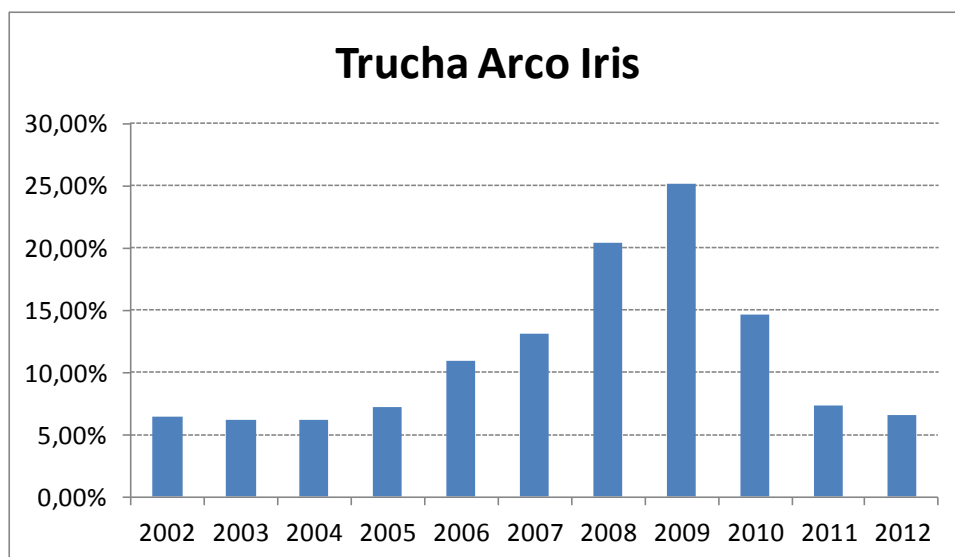

A finals del 1990 inici del 2000, es dona un procés de generació de noves empreses d'engreix a nivell general a l'estat espanyol: Canàries, Murcia i Comunitat Valenciana són les comunitats on es produeix un major increment, sumades a les tradicionals ja existents a Andalusia, en forma d'esteros i salines, i Galicia, per als peixos plans. Tot i que aparentment Catalunya manté un nivell de producció homogeni respecte a l'increment de la producció nacional, ha estat habitualment mantingut per part de l'Associació Catalana d'Aqüicultura que el creixement a Catalunya ha estat penalitzat per l'aplicació de les polítiques de subvenció de l'UE i la seva aplicació regional, una mancança de polítiques sectorials i la no declaració de l'aqüicultura com a sector estratègic de desenvolupament preferent, contribuint d'aquesta manera a que el sector productor de peixos marins migrés cap a altres zones de l'estat, especialment cap a la Comunitat Valenciana.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Orada Nac	11.334,90	13.825,00	15.569,00	15.432,00	17.382,00	20.286,00	22.286,00	23.218,30	20.358,10	16.930,00	19.430,00
Llobarro Nac	3.339,40	3.840,00	3.800,00	5.713,00	7.763,00	8.934,00	9.746,00	12.654,70	11.490,50	14.367,00	14.270,00
	14.674,30	17.665,00	19.369,00	21.145,00	25.145,00	29.220,00	32.032,00	35.873,00	31.848,60	31.297,00	33.700,00
Orada Cat	1.517,03	1.295,56	1.190,36	2.041,25	1.422,67	1.538,42	1.655,08	1.547,39	1.341,57	1.286,75	1.160,73
Llobarro Cat	232,60	418,14	385,93	441,86	534,65	470,23	409,39	643,42	442,95	539,85	318,73
	1.749,63	1.713,70	1.576,29	2.483,11	1.957,32	2.008,65	2.064,47	2.190,81	1.784,52	1.826,60	1.479,46
prod CAT vs ES	11,92%	9,70%	8,14%	11,74%	7,78%	6,87%	6,45%	6,11%	5,60%	5,84%	4,39%

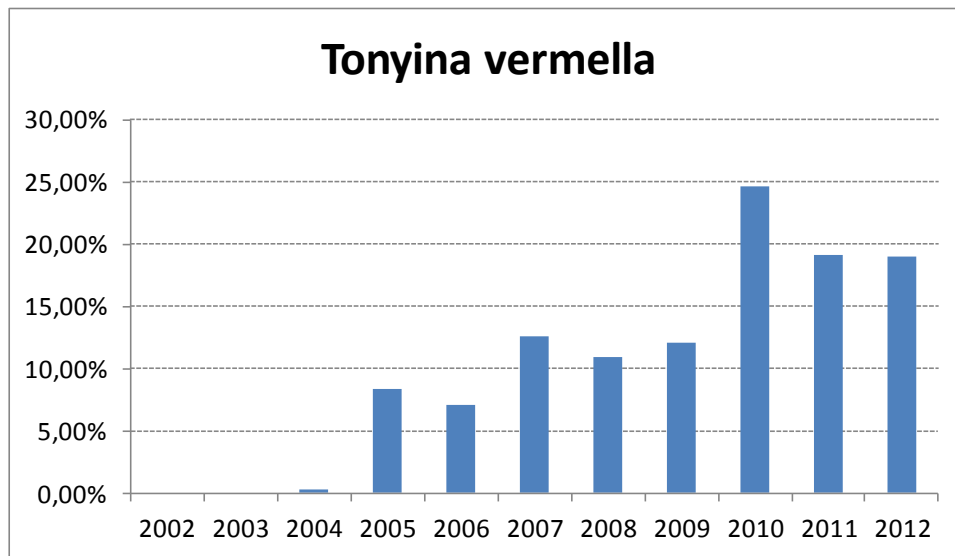

Truita: La producció de truita a Catalunya es pot veure con un èxit i un fracàs a l'hora, segurament degut a diverses qüestions com la crisi actual, el mercat, l'elevada competència... Una sola empresa representa més del 95% de la producció catalana i ha arribat a ser el 25% de la producció nacional amb 4.650 tones, arribant a representar en primera venda a l'any 2009 uns 11,6 M € dels 24 totals en peixos, és a dir, un 48% del total. Actualment aquesta empresa es troba en concurs de creditors i no sembla que estigui en aquestos moments en condicions d'entomar l'activitat productiva. Existeixen unes quantes empreses petites i familiars disseminades pel territori, amb una producció petita i local que amb un sistema mixt de producció i pesca turisme rural continuen amb l'activitat. Moltes d'elles es troben vinculades de diferents maneres a grans productors nacionals.

Tonyina vermella: les primeres dades formals de la producció de la tonyina vermella son del 2004 amb unes 18 tones, progressivament la producció ha anant

incrementant-ne fins a les mes de 550 tones actuals i amb la sol·licitud de doblar la producció, segons dades de l'empresa productora ja presentada i a l'espera de que sigui concedida ja que disposen de quota de captura per assolir aquesta producció. Els primers 5 anys de l'activitat tenia un pes del 10% sobre la resta d'Espanya, en el últims dos anys s'ha incrementat el doble. L'efecte que pot tenir el seu increment respecte al total nacional el desconeixen ja que està condicionat per l'assignació de quotes. A dia d'avui les dades que disposem són les següents:

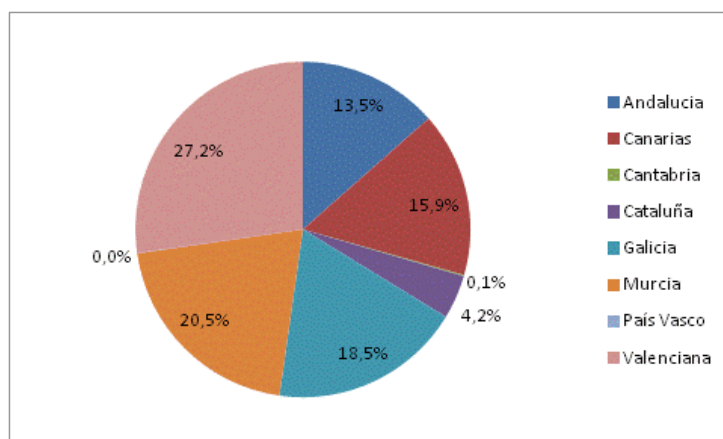
Context empresarial per CCAA

La taula de sota fa referència al context actual (dades actualitzades a 2013) de distribució de grups empresarials a l'estat espanyol, tot i que només es disposa de les dades de producció de tres espècies marines de peixos: orada, llobarro i corball. No estan incloses les dades dels peixos plans (llenguado i turbot) ni altres espècies destacades (anguila, besuc i túnids).

Tm	Tm x CCAA					
Grupo matriz	Andalucía	C. Valencia	Canarias	Cantabria	Catalunya	Murcia
Andromeda		5400	1800			2400
Culmarex	2900	4800				7200
DIBAQ					1800	
Grupo Tinamenor S.L.			1200			
Mare mar		2500				
Proyecnova					0	
Vallee Ca'Zuliani						
varis	2050	950			0	
Total general	4950	13650	3000		1800	9600
% CCCAA	15,00%	41,36%	9,09%	0,00%	5,45%	29,09%

Les dades més recents per CC.AA. provenen de l'informe presentat per APROMAR de "La Acuicultura Marina en España 2012", tot i que la referència correspon a dades de 2011, on s'ha fet una integració de les taules amb les dades de produccions de peixos marins per CC.AA.:

CCAA	dorada	lubina	rodaballo	anguila	besugo	corvina	lenguado	langostino	total CCAA	%dist
Andalucia	1.818	3.895		7			0	0	5.752	13,5%
Canarias	3.259	3.478					0	31	6.768	15,9%
Cantabria			50						50	0,1%
Cataluña	1.471	250		0			0	79	1.800	4,2%
Galicia			7.690		200		0		7.890	18,5%
Murcia	3.469	3.956				1.300			8.725	20,5%
País Vasco			15						15	0,0%
Valenciana	6.913	2.788		395		1.510			11.606	27,2%
total (sp)	16.930	14.367	7.755	402	200	2.810	110	32	42.606	

Podem comparar les dades si només ho referim a les produccions d'orada, llobarro i corball i obtenir una aproximació del canvi que el sector a patit en els últims dos anys:

CCAA	dorada	lubina	corvina	total CCAA	%dist	2013e	Incr
Valenciana	6.913	2.788	1.510	11.211	32,87%	41,36%	25,8%
Murcia	3.469	3.956	1.300	8.725	25,58%	29,09%	13,7%
Canarias	3.259	3.478	0	6.737	19,75%	9,09%	-54,0%
Andalucia	1.818	3.895	0	5.713	16,75%	15,00%	-10,4%
Cataluña	1.471	250	0	1.721	5,05%	5,45%	8,0%
total (sp)	16.930	14.367	2.810	34.107			

Destacant un increment molt considerable a la Comunitat Valenciana (25.8%) i Murcia (13.7%), un descens espectacular a Canàries (-54%) i menor a Andalusia (-10.4%) i un lleuger increment a Catalunya, tot i que manté un pes semblant respecte al total.

Estructura del sector primari aquícola a Catalunya

La Fundació del Món Rural, al seu informe de l'Estructura del Sector Primari a Catalunya de desembre de 2010 fa una relació de les associacions catalanes per subsector, que en el cas de l'aquicultura és la següent:

SUBSECTOR	ASSOCIACIÓ	DI	C	M	A/F	S	P	SOCIS/TIPUS	AT	INTERRELACIONS
Pesca extractiva	Asociación de Empresarios Marítimos y Pesqueros	x	x				x	-	A/E	Confraries, Instituto Social de la Marina, ACCIÓ GEOE, FOMENT DEL TREBALL
Aquicultura	Associació Catalana d'Aquicultura	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Associació de Musclaires de la Badia dels Alfacs		x	x	x	x	x	90 batees o muscleres	M	DAR, FEPROMODEL
	Associació de Productors de Mol·luscs de la Badia del Fangar		x	x	x	x	x	-	M	DAR, FEPROMODEL
	Unió de Productors de Mol·luscs del Delta de l'Ebre		x	x	x	x	x	170 batees o muscleres	M	DAR, FEPROMODEL
Producció ecològica	Associació Ramaders Ecològics Comarques Gironines	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Associació de Productors Ecològics de l'Alta Ribagorça	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Associació de Productors Ecològics del Pallars Sobirà	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Associació de Productors Ecològics del Pallars Jussà	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Associació de Productors d'Ous Ecològics	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Producció integrada	Associació de Productors de Fruita Dolça de Producció Integrada		x		x	x	x	30 productors	C	-

A la taula s'identifiquen les funcions de cada entitat segons els acrònims: defensa d'interessos (DI), comercialització (C), maneig (M), assessorament i formació (A/F), sanitat (S) i promoció (P).

A l'anàlisi de l'associacionisme en el sector pesquer i aquícola (pag 77) cal destacar *"que la producció de mol·luscs va generar 4.3 milions d'euros a l'any 2009, que aquest sector es troba centrat a la Zona del Delta de l'Ebre. Que hi ha més de 200 viviers i que la seva activitat associativa és molt important i que s'ha produït un procés de concentració mitjançant la Federació de Productors de Mol·luscs del Delta de l'Ebre (FEPROMODEL)"*.

SECTOR	SUBSECTOR	EMPRESSES	ASSOCIACIONS	FEDERACIONS	CONFEDERACIONS	INTERPROFSSIONALS
Pesca	Pesca extractiva	2.600 pescadors	1	3	1	
	Aquicultura	42	4	1		1

Identificant-ne unes 42 empreses d'aqüicultura, 4 associacions, 1 federació, 1 una interprofessional.

Dins del citat informe de la Fundació Món Rural, només s'han trobat destacades les funcions de la Federació:

FEDERACIÓ DE PRODUCTORS DE MOL·LUSCS DEL DELTA DE L'EBRE (FEPROMODEL)
FUNCIONS: Promoció de qualitat i comercial del producte a través de la marca col·lectiva "Marisc del Delta de l'Ebre". SERVEIS: Ofereix als socis els serveis següents ★ Assessorament Tècnic ★ Gestió d'infraestructures com unes ★ Assegurances front canvis de temperatura i marea negra. DIMENSIÓ: Integra tres associacions, entre les quals agrupen un total de 45 professionals i 170 vivers, és a dir el 95% de la producció de mol·luscs. AMBIT TERRITORIAL: Supracomarcal AMBIT SECTORIAL: Pesca no extractiva.

Tot i que, òbviament, existeix una considerable activitat que es fa palesa en la manera en la que habitualment els diferents sectors i representants sectorials participen a les diferents actuacions, com a reunions amb l'Administració, jornades i seminaris tècnics, científics i de transferència sectorial i d'altres relacionades amb la promoció del producte.